

TĖVAMS IR MOKYTOJAMS REKOMENDUOJAMOS KNYGOS

Rekomendacijas parengė psichologė Jurga Dapkevičienė

Dreikurs R., Soltz. V. Laimingi vaikai. Iššūkis tėvams / Vilnius, 2008 (Adlerio individualiaja psichologija pagrįsta knyga, parašyta paprasta, aiškia kalba. Knygoje analizuojamos kasdieninės vaikų auklėjimo situacijos, pateikiami individualiosios psichologijos principai, kurie veiksmingi auklėjant įvairaus amžiaus vaikus)

Ginott Haim G. Tarp tėvų ir vaiko / V., 1999 (dr. Ginott veikia įkvėpė mano mėgstamiausių vaikų auklėjimo knygų autorės – Faber ir Mazlish. Dr. Ginott, remdamasis humanistinės psichologijos paradigma, struktūruotai ir nuosekliai nagrinėja aktualius vaikų auklėjimo klausimus, pateikia praktinius pavyzdžius)

Gordon Th. Kaip tapti gerais tėvais / Vilnius, 2008 (dar viena praktiškai naudinga knyga. Joje daug dėmesio skiriama bendravimo su vaikais klaidoms, atskleidžiama aktyvaus klausymo privalumai, parodoma, kaip dar pilniau suprasti vaikus ir paaiškinti juos jiems patiems. Ši knyga bus ypač naudinga tiems, kurie nori būti ne šiaip pakankamai gerais tėvais, bet ir psichologais – asistentais savo vaikams)

Faber A., Elaine M. Kaip kalbėti su vaikais, kad jie klausytų ir kaip klausyti, kad vaikai kalbėtų/V.,2010

Faber A., Elaine M. Laisvi tėvai, laisvi vaikai / Kaunas: Gardenija, 1999.

Faber A., Elaine M. Mano vaikai nesipyksta / V.:Vaga, 2013

– (tai trys mano mėgstamiausios knygos apie bendravimą su vaikais. Jos praktiškos, psichologiškai pagrįstos, gausiai iliustruotos pavyzdžiais. Autorės kaip specialistės ir kaip mamos dainasi savo patirtimi ir pataria tėvams bei auklėtojams, kaip suprasti vaikus ir juos paveikti, ką daryti, kai vaikai neklauso ir nesiklauso, mušasi, nesitvarko, prasivardžiuoja, etc. Knygose atsižvelgiama į tai, kad tėvai – tai irgi žmonės, su savo nuotaikomis, poreikiais, būsenomis, kompleksais ir kitais žmogiškumo požymiais, kuriuos vaikams teks priimti. Kalbama ir apie tai, kaip prisiimti atsakomybę už save, savo elgesį, užuot ieškojus paramos ir atleidimo pas vaikus. Knygos išsiskiria ir tuo, kad jose ęsama patarimų, kaip bendravimo klaidas ir kitus labai nepedagogiškus momentus (aprečiau, išvadinau ir kt.) paversti tiltu į didesnę brandą).

Nekrasovos N. Z. Liaukitės vaikus auklėti – padėkime jiems augti / K.,2008 – (žurnalisčių, mamos ir dukters, knyga apie vaikų raidą, būdingiausių įvairių etapų sunkumus ir būdus jiems spręsti. Šmaikštus ir sąmojingas stilius, smagios idėjos. Tai labai “literatūriška”, nors gal kiek ir eklektiška knyga – turbūt sudėliota iš straipsnių. Nepaisant to, labai verta perskaityti).

Oaklander V. Langas į vaiko pasaulį / Kaunas: Žmogaus psichologijos studija, 2007 (žymi vaikų psichoterapeutė atveria savo kabineto duris ir atskleidžia, KAIP galima padėti vaikui išgyventi pačias įvairiausias krizines situacijas, įveikti problemas ir toliau augti. Knygoje veiksmingų idėjų ras ne tik su vaikais dirbantys psichikos sveikatos specialistai, bet ir tėvai bei pedagogai).

Peters Ruth Nebijokite drausminti vaikų / V., 1999 (ši knyga pagrįsta elgesio ugdymo (biheviorizmo) teorija. Ji turėtų palengvinti situaciją, kai atrodo, kad vaikas tapo visiškai

nevaldomu ir nebeatrandate jokių poveikio svertų. Knygoje išdėstoma, kaip nuoseklus ir nuolatinis “pliusų” ir “minusų” už tinkamą ir netinkamą elgesį žymėjimas padeda sprendžiant ir pačias sudėtingiausias, ir pačias paprasčiausias, buitines problemas).

Pieper M. W. Išmintinga meilė / V., 2011 (ši knyga moko mylėti, mylėti ir dar kartą mylėti savo vaikus. Remiantis autore, už kiekvieno netinkamo vaiko gesto – meilės stoka. Knyga patiks tiems, kuriuos išvargino replika “tu jį išlepinsi”. Ją perskaitytė tikrai rasite argumentų, ką į tai atsakyti).

Pipher M. Prikelti Ofeliją / Vilnius: Tyto alba, 2007 (knyga apie paauglystę ir paauglius. Joje rasite daug istorijų – atvejų aprašymų, kaip jis ar ji išgyveno šį gyvenimo etapą. Verta skaityti tiems, kurie augina paauglius ir, žinoma, jiems patiems).

Suzuki Š. Auginti meile / Vilnius, 1983 (nedidelė, įkvepianti ir padrašinanti knygelė visiems, kurie nori mokytis ar mokytis remdamiesi Suzuki metodais iš paties šios metodikos autoriaus lūpų)

Sabine Herm "Sunkūs" vaikai: praktiniai patarimai auklėtojams ir tėvams, Leidėjas: Alma litera, Išleidimo metai:2004

"Sunkiems" vaikams reikia ypatingo rūpesčio, kad jų raida būtų sėkminga. Autorė parodo, kaip jiems padėti. Pirmiausiai ji nusako išsiskiriančio elgesio formas, paaiškina agresyvumo, per didelio aktyvumo, dėmesio sutrikimo, vaikų depresijos priežastis ir remdamasi tuo nurodo konkrečius praktinius žingsnius. Tai vaidybinė veikla, veiksmingi sunkumų tyrimo būdai, pedagogo ir vaiko santykių formavimas, naujos darbo su tėvais formos. Ši jautriai parašyta knyga tiesia naujus kelius į "sunkaus" vaiko pasaulį.

Sabine Herm yra auklėtoja, be to yra baigusi psichoterapijos ir psichodramos studijas. Ji dirba vaikų darželių konsultante.

G. Chapman, R. Campbell „Penkios vaikų meilės kalbos. Kaip išmokti vaiko meilės kalbą“

„Penkios meilės kalbos“ – tai savotiški meilės kalbų kursai tėvams, mokytojams ir kitiems žmonėms, mylintiems vaikus ir dirbantiems su jais. Autoriai skatina pažinti vaiko meilės kalbą ir išmokti ją pasakyti vaikams „aš tave myliu“.

Žmonių santykiai nuostabūs tuo, kad jie nėra statiški – jie nuolat kinta. Todėl kiekvienas turi galimybę juos padaryti geresnius. Kuriant artimesnius santykius su savo mažyliu, paaugliu ar net suaugusiu vaiku gali prireikti nugriauti sienas ir pastatyti tiltus. Tai labai sunkus, bet teikiantis atpildą darbas. Ir viskas pagrįsta meile.

Savęs pažinimo, santykių kūrimo ir supratimo knygos, kurias galite rasti Panevėžio rajono Pajstrio Juozo Zikaro gimnazijos bibliotekoje

Ed Avis „Tėveli, eime žaisti!“ 75 užduotys, kurias tėčiai gali atlikti kartu su savo sūneliais (knyga lopšelio grupėje)

Christopher Green “Mažylio tramdymas” patarimai, kaip auginti vaikus nuo 1 iki 4 metų (knyga lopšelio grupėje)

Maria Molicka, Terapinės pasakos, Leidėjas: Vaga, Išleidimo metai:2007

Vaikų ir paauglių psichologės Marijos Molickos knyga skirta vaikams ir jais besirūpiantiems žmonėms - tėvams, auklėtojams, mokytojams, psichoterapeutams ir kt. "Terapinės pasakos" padės įveikti baimę ir nerimą keliančias situacijas: kai baisu eiti į darželį, nesinori į mokyklą, kai kiti tyčiojasi, kai atsiduri ligoninėje, kai susiduri su mirtimi... Pasakos padeda be baimės pažvelgti į problemas ir moko padėti pačiam sau. **(knyga asmeninė psichologės, kas norite pasinaudoti, kreiptis asmeniškai).**

Bruno Ferrero, „Kitos istorijos“ Leidėjas: Katalikų pasaulio leidiniai, Išleidimo metai:2006

Pats geriausias būdas perteikti gyvenimo abėcėlę jaunajai kartai - pasakojimas. Pasakojimo ritmas - tai dvasios alsavimas, suvienijantis suaugusiųjų ir vaikų tikrovę. Tai vienas veiksmingiausių būdų pasiekti tikrą ir gilią "dvasinę" komunikaciją. Šioje knygoje pateikiami vaikams, tėvams, mokytojams skirti smagūs pasakojimai, padėsiantys ugdyti svarbiausias vaikų gyvenimo vertybes.

John Gray „Vaikai kilę iš dangaus“, Leidėjas: Alma litera, Išleidimo metai:2005

Autorius dėsto visiškai naują požiūrį į vaikų auklėjimą. Paskaitę sužinosite, kaip suteikti vaikams laisvės ir juos nukreipti taip, kad atsiskleistų jų tikroji asmenybė. Penki pozityvaus auklėjimo metodai padės išugdyti stiprią ir laisvą asmenybę:

- Kai vaikams leidžiama būti tokiems, kokie jie yra, jie išmoksta atrasti, įvertinti savo vidines galimybes, siekti tikslo.
- Kai vaikams leidžiama klysti, jie išmoksta pasitaisyti ir mokytis iš savo klaidų.
- Kai vaikams leidžiama reikšti neigiamas emocijas, jie išmoksta valdyti savo jausmus ir juos suvokti.
- Kai vaikams leidžiama daugiau norėti, jie išsiugdo sveiką savo vertės jausmą ir išmoksta laukti atpildo.
- Kai vaikams leidžiama prieštarauti, jie ugdo valią ir gebėjimą teisingai save vertinti. Tai žadina natūralų vaiko norą padėti tėvams ir būti jų vadovaujamam.

J. W. Jamesas, R. P. Friedman, L. L. Matthews „Kai sielvartauja vaikai“

Matyti kenčiantį vaiką ir nežinoti, kaip jam padėti, – tikrai skausminga tėvų, mokytojų ir globėjų patirtis. Pagaliau turime knygą, kurioje suformuluoti principai padės jums išugdyti vaikų gebėjimą tinkamai elgtis, ištikus netekčiais. Sielvartą vaikui gali sukelti daugybė įvykių, pradedant giminaičio mirtimi ar tėvų skyrybomis ir baigiant kasdienškais dalykais, tokiais kaip persikraustymas ar prarastas mėgstamas daiktas. Kad ir menkas būtų sielvartas ar jį sukėlus

priežastis, svarbu suprasti, kad jūsų mylimas vaikas kenčia. Šioje knygoje išsakomos mintys gali padėti ir jūsų vaikui ir jums.

Viv East, Linda Evans „Vienu žvilgsniu“ praktinis vaiko specialiųjų poreikių tenkinimo vadovas. Leidėjas: Tyto alba, Išleidimo metai: 2008.

„Vienu žvilgsniu“ – esminių žinių šaltinis visiems mokytojams ir neįkainojama knyga specialiojo ugdymo koordinatoriams, dirbantiems mokyklose. Ji bus labai naudinga ir mokinių tėvams, ir visiems, besidomintiems ypatingų vaikų ugdymu.

Sue Cowley „Kaip suvaldyti tuos neklaužadas?“ Leidėjas: Tyto alba, Išleista: 2008.

Sue Cowley yra kelių labai populiarių ugdymo ir vaikų auklėjimo knygų autorė. Ji nuolat rašo keliems mokomiesiems leidiniams, įskaitant TES ir Junior Education, yra mokytojavusi tiek pradinėse, tiek vidurinėse Jungtinės Karalystės bei užsienio šalių mokyklose. Šiuo metu ji rašo ugdymo temomis, rengia mokymus ir pristatymus. Lietuvių kalba jau išėjo S. Cowley knyga „Sue Cowley mokymo klinika“.

„Šioje knygoje rasite praktiškų, realistiškų ir visų pirma nuoširdžių patarimų dėl elgesio valdymo. Čia pateikiama informacijos apie problematiško elgesio valdymo pagrindus, taip pat patarimų, kaip tobulinti klasės valdymo įgūdžius. Pateikiu daug patarimų dėl klasės kontrolės ir pasiūlymų, kaip tinkamai išnaudoti fizinius mokymo aplinkos aspektus. Taip pat išsamiai nagrinėju, kaip kokybiškas pamokų planavimas ir vedimas gali užtikrinti tinkamą elgesį klasėje. Šioje knygoje pateikiamos idėjos ir patarimai pagrįsti nuovokiomis pastabomis, metodais, kuriuos pastebėjau naudojant kitus mokytojus, bei strategijomis, kurias sėkmingai taikiau savo darbe. Tikiuosi, ši knyga bus jums naudinga kasdieniniame mokytojo darbe: pradžiamokslis mokytojams, tik pradedantiems dirbti šį darbą, o labiau patyrusiems darbuotojams – priemonė įgūdžiams prisiminti ir atnaujinti.“
Sue Cowley

Rūta Vainienė, Edita Čekuolienė, Vaiva Eringytė, Jūratė Dobrovolskienė, Julija Žilėnienė, „Nuo ančiuko iki gulbės. Mergaičių knyga“. Tyto alba, 2009.

Ar paauglystė – maištas prieš visą pasaulį? Regis, visi tau kelia vien reikalavimus, nurodinėja, kaip turi elgtis, kaip atrodyti. Gal gyvenimas prieš tave susimokė? Grįžti atgal į saugią vaikystę nebegali, bet ir suaugusieji į tave dar nežiūri rimtai. Tai kur tavo vieta?

Kaip sutarti su savo šeima, su aplinkiniais ir - visų pirma - su pačia savimi? Kaip rengtis, kad draugai nesisvaidytų kandžiom pastabom, o tėvai nemoralizuotų? Ką daryti, staiga ištikus pirmajai meilei ir ėmus siausti hormonų audroms? Vien klausimai.

Penkios garsios ir išmintingos Lietuvos moterys paauglėms skirtoje knygoje ne moralizuoja, o pataria, ne smerkia, o paaiškina, ne baugina, o ramina. Dėkojame joms už tai, kad rado laiko ir pasidalijo savo patirtimi.

Psichologė Edita Čekuolienė pataria, kaip susitaikyti su besikeičiančiu kūnu, prisijaukinti maištingą sielą ir rasti kelią painiame santykių su savais ir svetimais labirinte. Čia mergaitės ras nemažai testų - jie gali padėti ne tik geriau pažinti save, bet ir apsispręsti, kokį gyvenimo kelią rinktis.

Gydytoja Vaiva Eringytė pasakoja apie intymiausius dalykus, apie tai, ko kartais drovu klausti net mamos ar artimiausios draugės.

Dietologė Jūratė Dobrovolskienė paaiškina, kaip maitintis, kol augama ir bręstama.

O dizainerė Julija Žilėnienė tvirtina: "Negražių nebūna!" Tereikia žinoti keletą paprastų taisyklių, kad galėtum drąsiai žvelgti į veidrodį.

Kad žengdamos į savarankišką gyvenimą mergaitės ir merginos jaustųsi dar tvirčiau, ekonomistė Rūta Vainienė pataria, kaip pačiai užsidirbti pinigų ir kaip derėtų su jais elgtis.

Ši knyga - tarsi kelio ženklų rinkinys. Juos autorės surinko ir sudėliojo tam, kad pavojingu, tačiau viliojančiu keliu nuo ančiuko iki gulbės mergaitės žengtų saugiai, nebarstydamos plunksnų.

Pipher M. Prikelti Ofeliją / Vilnius: Tyto alba, 2007 (knyga apie paauglystę ir paauglius. Joje rasite daug istorijų – atvejų aprašymų, kaip jis ar ji išgyveno šį gyvenimo etapą. Verta skaityti tiems, kurie augina paauglius ir, žinoma, jiems patiems).

Vladimir Levi „Nestandartinis vaikas“, Alma Litera, 2013.

Knyga "Nestandartinis vaikas, arba Kaip auklėti tėvus" - tai garsaus rusų psichologo, psichoterapeuto, rašytojo, poeto, 6 vaikų tėčio itin savita, žaižaruojančio humoro, netikėtų įžvalgų kupina knyga apie tėvų ir vaikų bendravimo meną, apie vaikus, nepanašius į kitus, apie mokymosi sunkumus, paauglių problemas, narkotikų grėsmę, pirmąją meilę... Tai ne tiek pastabos iš gydytojo kėdės, kur mama ar močiutė atveda probleminį vaiką, kiek jautrus žvilgsnis į vaiko minčių erdves, širdies kerteles. Skaitydami knygą "Nestandartinis vaikas, arba Kaip auklėti tėvus" sužinosite, kaip vaikai, nepaisant auklėjimo, tampa geri, ir kaip užaugti kartu su vaiku.

Ši praktinės psichologijos knyga "Nestandartinis vaikas, arba Kaip auklėti tėvus" gerokai peržengia žanro ribas – čia gausu tikrų istorijų, išgalvotų veikėjų komentarų, autoriaus įžvalgų, citatų ir sveiko humoro. Autoriaus kalba itin gyva, pereinanti į šnekamąjį stilių, prisodrinta žodžių žaismo, metaforų, poezijos intarpų ir filosofinės išminties.

Virginia Satir „ Kaip užmegzti prasmingą ryšį?“Mens Sana 2004. Apie santykius ir jų suvokimą.

Harmoningas gyvenimas. Džiaukis gražia išvaizda ir puikiai sveikata.

Patarimai, receptai ne tik sveikam kūnui, estetiniam vaizdui, bet ir meilei sau.

Maurice berger, Isabelle Gravillon „ Mano tėvai skiriasi“.Baltų lankų leidyklas, 2010. Knyga apie tai, ką išgyvena vaikai, kai tėvai pradeda kalbėti apie skyrybas, kas labiausiai juo paveikia, kaip jiems padėti. (knyga psichologijos kabinete, asmeninė).